

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

111. An Episcopo possint prohibere, ne matrimonia domi contrahentur? Et an vt dicatur matrimonium in faciae Ecclesiae celebrari, sit opus, vt in Ecclesia ipsa materiali, vel eius limine celebretur, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

aliquas Cardinaliū declarationes. Prima ad Episcopum Brugnatensem sic ait: Si quando vir ad domum vxoris accedit pro contrahendo, & consummando matrimonio, is proprius Parochus sit, qui vxoris est, & illis benedictionem sacerdotalem dare poterit de iure. Secunda ad Episcopum Leonensem, ita ait. Ut proprius Parochus sit, qui vxoris Parochus est, si in domo vxoris contrahitur, vel eius parochia, vt *supra*, in vna Brugnatensi benedicere sponfos debet, non obstante quacumque consuetudine contraria, & immemoriali. Et quamuis ad has declarationes possit quis respondere, in illis tantum dici sufficere Parochum vxoris quando contrahitur in parochia vxoris, & non addi illum præcisè requiri, quasi eo ipso dicant vnum sufficere, non verò negari, quin alter possit esse presens, hoc tamen responsum refelletur ex earum declarationum verbis rectè consideratis; nam questionem propositam quis censendus esset in parochia fœminæ, verbi gratia, proprius Parochus, respondet Episcopo Brugnatensi, proprium Parochum esse vxoris, quando in parochia vxoris: cumque Concilium dicat contrahendum coram proprio Parocho, & Congregatio declaret illū esse proprium Parochum, manifestè sequitur coram alio non posse contrahi matrimonium; expendo etiam in secunda declaratione dictum esse, Parochum vxoris esse, qui in eius parochia benedicere sponfos debet. Nota verbum *debet*, non ergo alius potest, nec Parochus viri in parochia fœminæ; alias non vterentur Cardinales verbo *debet*, & hæc omnia asserit Pontius *vbi supra*, qui respondet ad argumenta Sanchez.

3. Verum sententia affirmatiua Sanchez, quam Pontius impugnat, sequitur nouissimè Layman in *Theol. moral. lib. 5. tr. 10. part. 2. c. 5. n. 3.* & Villalob. in *summ. tom. 1. tract. 13. diff. 18. n. 2.* sic asserens. [Vade el matrimonio hecho delante de qualquiera de los Parochos de los contrayentes, aunque se haga fuera de su parochia, la razon es porque el Parocho à qui no exercita officio de iurisdiccion, que solo es testigo, y aunque la exercitara, no pertinencia esto à iurisdiccion contentiosa, sino à voluntaria, que es de consentimiento de la partes, laqual se puede exercitar fuera del territorio, y como el Concilio Tridentino no pone por sustancia, ni circunstancia deste contrato, que se haga en la propria parochia, no ay para que entenderlo à esso.] Ita ille; vnde remanet hæc sententia satis probabilis.

Sup. hoc in Ref. nor. præteritæ à principio.

Sup. hoc ibidem lege §. Sed difficultas.

4. Sed an dictus Parochus, qui in alia parochia coniungit suum parochianum, peccet mortaliter, & puniendus sit, negat Sanchez & Villalobos; affirmat verò Pontius, & Henriquez, at vtraque opinio est probabilis.

RESOL. CXI.

An Episcopi possint prohibere, ne matrimonia domi contrahantur?

Et an vt dicatur matrimonium in facie Ecclesie celebrari, sit opus, vt in Ecclesia ipsa materiali, vel eius limine celebretur, vel satis sit coram fidelium multitudine?

Et an hodie dicatur satis contractum in facie Ecclesie si coram Parocho & duplici teste, denunciationibus præmissis, matrimonium in eatur? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 278. alias 279.

§. 1. **N**egatiuè respondet Barbosa *de potest. Episc. part. 1. alleg. 32. num. 18.* & ita declarauit sacra Cardinalium Congregatio his verbis. Ordina-

rius non potest prohibere, quin matrimonia domi celebrentur seruata Concilij forma. Sed cum matrimonia non debent, vt in Ecclesia celebrentur, id hortari debent, non præcipere. Et hanc declarationem adducit Rebellius *part. 1. lib. 2. quest. 7. sect. 2. num. 11.* Et ratio est, quia vt obferuat Sanchez *tom. 1. lib. 3. diff. 15. num. 20.* Reginaldus *tom. 2. lib. 3. cap. 33. num. 241.* & alij, vbi nullum reperitur impedimentum, debet Parochus volentes contrahere matrimonio in facie Ecclesie coniungere, vt constat ex Concilio Tridentino *sess. 24. de matrim. cap. 1.* vbi si nullum legitimum apponatur impedimentum ad celebrationem matrimonij, in facie Ecclesie procedatur. Vt autem dicatur matrimonium in facie Ecclesie celebrari, non est opus vt in ipsa Ecclesia materiali, vel in eius limine celebretur, sed satis est coram fidelium multitudine, vt testatur Abbas in *cap. finali. de censur. de spons. num. 9.* vbi Propositus *num. 9.* Alexander de Neuo in *prim. n. 25.* Syluester *verb. matrim. 1. q. 17. dicto secundo*, & alij. Hodie autem dicitur satis contractum in facie Ecclesie, si coram Parocho, & duplici teste, denunciationibus præmissis, matrimonium in eatur. Ita Sanchez.

2. His tamen non obstantibus inuenio, vt obseruat Pontius *tract. de impedim. matrim. cap. 3. quest. 25. cap. 26. §. 2. verb. 3.* Patres Concilij Provincialis Colonienis 2. *cap. 33.* aliter decretis, & in nostra Synodo Panormicana 1615. *part. 1. num. 22.* sic decretum est. Nullo autem alio in loco, nisi in Ecclesia, nisi propria Sacramentorum domus est, sponfos iungat Parochus, nisi iustam ob causam Archiepiscopo probatam. Quocirca caueant medici, ne facili negotio fidem faciant ipsos, aut propter ægritudinem, aut corporis imbecillitatem Ecclesiam adire non possent. Vide Rebellium *loco citato.*

RESOL. CXII.

An sponsus profecti recreationis causâ possit vbi matrimonium contrahere? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 330. alias 231.

§. 1. **R**espondent communiter negatiuè, quia tale matrimonium non esset contractum, nec licet Parochi licentia, ergo erit nullum; & ita sententiæ Doctorum, quos citat Cencio *de pres. Episc. part. 3. allegat. 32. n. 66.* Riccius in *præc. 10. 1. resol. 214. n. 2.* & Menoch. *vol. 4. conf. 378.* qui pro hac sententia adducit quatuor Sacræ Rotæ decisiones.

2. Sed his non obstantibus, aliqui sentiunt, quod cum qui habet alicubi etiam parui temporis habitationem, posse contrahere, & coram Parocho habitationis & coram sui domicilij Parocho, si velit, & ita nouissimè hanc sententiam docet Basilus Pontius *de matrim. lib. 5. c. 13. §. 1. n. 4.* & ante illum Emanuel Sà expurgatus à Magistro Sacri Palatii, vbi *verb. Parochus, num. 2.* sic asserit: De parochia efficitur quis acquisitione domicilij. Quantum ad presentiam autem, & Eucharistiam, sufficit habitatio per sex menses secundum quosdam. At melius alij sufficere quantum ad Sacramenta illic habitare, & non posse commode ad proprium ire. Ad matrimonium verò sufficit, vel modica habitatio, & *verb. matrimonium, num. 2.* ita ait. Qui alicubi habitant non animo permanendi, quibusdam non videtur posse sub illo Parocho contrahere. At vbi videtur Congregatio Concilij aliud sentire, scilicet sufficere illic habitare dum contrahunt. Sic Emanuel Sà.

3. Declara